

ב. עוד זאת היתה ירושלים יתירה על יבנה. כל עיר שהיא רואה ושומעת וקרובה ויכולה לבוא, שלשה דברים אילו בתוכה — תוקעין בה. וכיבנה לא היו תוקעין אלא בבית דין בלבד.

ג. ר' אלעזר בר' צדוק אומר: אם לא נראה בזמנו — אין מקדשין אותו, שכבר קידשוהו שמים. ר' שמעון בן אלעזר אומר: אם לא נראה בזמנו — אין מקדשין אותו, שכבר חונדש לפניו קידשו. שמעון בן הסגן אומר: אם באו עדים מן המנחה ולמעלה — תוקעין היו, אבל אין מוסיפין קרובין עד שיקדשו את החודש. אמר ר' יהודה: דברים אלו הנהיג בעולם ר' יוחנן בן זכאי משחרב בית המקדש, וכשיבנה הבית — יחזרו דברים אילו ליושנן.

ד. ר' יהודה אומר: ר' אליעזר אומר] "שבתון" — זו קדושת היום, "זכרון" — אלו זכרונות, "תרועה" — אלו שופרות, "מקרא קודש" — קדשהו. אמר לו ר' עקיבא: מפני מה אינו אומר "שבתון" — שבות, שכבר הוא פוגע בשביתו ראשון? אלא: "זכרון" — אילו זכרונות, "תרועה" — אלו שופרות, "מקרא קודש" — זו קדושת היום.

ה. מקום שנהגו לומר כדברי ר' עקיבא — אומר כדברי ר' עקיבא. [כדברי ר' יוחנן בן נורי אומר כדברי ר' יוחנן בן נורי. רבן שמעון בן גמליאל אומר קדושת היום עם הזכרונות. אמר רבן שמעון בן גמליאל מה מצינו בכל מקום אומרה רביעית — אף כאן אומרה רביעית, רבי אומר מה מצינו בכל מקום אומרה אמצעית — אף כאן אומרה אמצעית, וכשקדשו את השנה באושא, כיום הראשון] ירד ר' יוחנן בן [ברוקה] ואמר, כדברי ר' יוחנן בן [נורי]. אמר רבן שמעון בן גמליאל: לא היו נוהגין כן ביבנה. יום השני ירד ר' חנניה בנו של ר' יוסי הגלילי ואמר כר' עקיבא, אמר רבן שמעון בן גמליאל: כך היו נוהגין ביבנה.

ו. אין פוחתין מעשר מלכיות ומעשרה זכרונות ומעשרה שופרות, אם אמר שלש מכולן — יצא. אין מזכירין זכרון מלכות ושופר של פורענות, ר' יוסי אומר: אם היתה פורענות של גרים — אומרין אותה בפני עצמה. מתחיל בתורה ומסיים בתורה, אומר של נביאים ושל כתובים באמצע. אין אומרים מלכיות עם זכרונות וזכרונות עם השופרות, ואם אמר לא אמר כלום, וצריך לאומרן שנייה.

ז. פקדונות כזכרונות, וכן הוא אומר "וה' פקד את שרה" (בראשית כא, א) ואומר "פקד פקדתי אתכם ואת העשוי לכם במצרים" (שמות ג, טז). ר' יוסי אומר: אומרין עם [השופרות]. ר' יהודה אומר: לא היה אומר עמהם. זכרון שיש עמה תרועה כגון "זכרון תרועה מקרא קודש" (ויקרא כג, כד), ר' יוסי אומר: אומרה עם הזכרונות ואומרה עם השופרות, ר' יהודה אומר: לא היה אומר אלא עם הזכרונות. תרועה שאין עמה שופר, כגון "יום תרועה יהיה לכם" (במדבר כט, א) ר' יוסי אומר: אומרין עם הזכרונות, ר' יהודה אומר: לא אומר עמהן. מלכות שיש עמה שופר, כגון "בחצוצרות וקול שופר הריעו לפני המלך ה'" (תהלים צח, ו) ר' יוסי אומר: אומרה עם המלכיות ועם השופרות, ר' יהודה אומר: אומרה עם

המלכיות בלבד. "שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד" (דברים ו, ד) "יודעת היום והשבת אל לבבך כי ה' הוא האלהים" (שם ד, לט) ר' יוסי אומר: אומרין עם מלכיות, ר' יהודה אומר: לא היה אומרין עמהן. [מלכות שאין עמהן שופר, כגון] "זמרו לאלהים זמרו זמרו למלכנו זמרו כי מלך על כל הארץ אלהים זמרו משכיל מלך אלהים על גוים" וגו' (תהילים מז, ז—ח) ר' יוסי אומר: אומרין עם מלכיות, ר' יהודה אומר: לא היה אומרין עמהם. "שאו שערים ראשיכם והנשאו פתחי עולם" וגו' (תהילים כד, ז) "מי זה מלך הכבוד" וגו' (שם ח) "שאו שערים ראשיכם ושאו פתחי עולם" וגו' (שם ט) "מי הוא זה מלך הכבוד ה' צבאות" וגו' (שם י) ר' יוסי אומר: אומרין כל אחד ואחד בפני עצמו, ר' יהודה אומר: אומרין כולן כאחד.

ח. זכרונות האמורות לענין [הקשת] ר' יוסי אומר: אומרין כולן כאחת, ר' יהודה אומר: ראשונים לעצמן, ושניים לעצמן. שופרות האמורות לענין יהושע [ולענין גדעון], ר' יוסי אומר: אומרין כולן כאחת, ר' יהודה אומר: האמורין בשעת מעשה — לעצמן. בשעת פקידה לעצמן.

ט. סדר התקיעות: שלש של שלש-שלש, שש תקיעות ושלש ר' לג. ב התרעות. [שמע] מתשעה בני אדם כאחד — יצא. שש תקיעות ושלש התרעות, אפילו בסירוגין, ואפילו כל היום כולו — יצא. שמע שש תקיעה מזה ותרועה מזה, אפילו בסירוגין, ואפילו כל היום כולו — יצא. תקע והריע וחזר [והריע] ותקע — אין בידו אלא אחת. תקע והריע ותקע [בנשימה] אחת [לא] יצא.

י. מתלמדין לתקוע בשבת. אין מעכבין לא את הנשים ולא את לג. ב. התינוקות לתקוע בשבת, ואין צריך לומר ביום טוב.

יא. יום טוב של ראש השנה שחל להיות בשבת, בית שמאי אומר: מתפלל עשר, ובית הלל אומרים מתפלל תשע. יום טוב שחל להיות בשבת, בית שמאי אומרים מתפלל שמונה, אומר של שבת בפני עצמה, ושל יום טוב בפני עצמה, ומתחיל בשבת. ובית הלל אומרים: מתפלל שבע, מתחיל בשל שבת ומסיים בשל שבת. ואומר קדושת היום באמצע. אמרו בית הלל לבית שמאי: והלא במעמד כולכם, זקני בית שמאי, ירד חוני הקטן ולא אמר אלא שבע, אמרו לו כל העם: נחת רוח [היא] לך. אמרו להם בית שמאי: מפני שהיתה השעה ראויה לקצר. אמרו להם בית הלל: אילו היתה השעה ראויה לקצר — היה לו לקצר את כולן.

יב. רבן גמליאל אומר: שליח ציבור מוציא את הרבים ידי חובתן, וחכמים אומרים: כל אחד ואחד מוציא את עצמו. אמר לו: לג. ב. אם כן למה מורידין אותו לפני התיבה? אמרו לו: להוציא את שאינו יודע. אמר להם: כשם שמוציא את שאינו יודע — כך מוציא את מי שידוע. אמרו לו: אם כן למה מתפללין כל אחד ואחד? אמרו: מפני ששליח ציבור מתקן לעצמו. [אמר להם: אם כן למה מורידין אותו לפני התיבה? אמרו לו: להוציא את מי שאינו יודע, אמר להם: כשם שהוא מוציא את מי שאינו יודע כך הוא מוציא את מי שהוא יודע].

סליק פירקא וסליקא מסכתא

ח. לענין הקשת — "זוכרתי את בריתי... וראיתי לזכור ברית עולם" (בראשית ט, טו—טז). בשעת מעשה — כאשר תקעו בשופרות. בשעת פקידה — שנצטוו לתקוע בשופרות.
ט. אלא אחת — שכן התרועה הנוספת פוסלת את המחזור הזה, ולא נאשרה בידיו אלא תקיעה אחרונה בלבד.
יא. מתפלל עשר — שמוסיף ברכה מיוחדת עבור השבת. נחת רוח היא לך — כלומר ברכו ושבוחו אותו על מה שעשה. לקצר את כולן — בתוך נסחן, ולא להשמית ברכה שלמה.

א. נתינים וממזרים וכו' — מנה כל האסורים לבוא בקהל לענין נשואין, שבכל זאת חייבים במצוות שופר.
ג. ר' שמעון בן אלעזר וכו' — יש מניחים בדבריו "אם נראה בזמנו", וכסברת פלימו בגמרא שאין מקדשים ירח עונול בזמנו. מוסיפין קרובין — כלומר, קרובות מוסף מוקרבים. דברים אלו — שיקבלו עדות החדש כל היום.
ד. אם אמר שלש — ויש גם נוסח: אם אמר שבע מכולם יצא, דברי ר' עקיבא. ר' יוחנן בן נורי אומר אין פחות משבע, אם אמר כו'

